Riktlinje för planering och uppföljning

BÄSTA LIVSPLATSEN
Region Halland

Innehåll

Inledning och syfte 3
Regionstyrelsens roll att leda och samordna 3
Regionstyrelsens uppsiktsplikt....3
Modell för planering och uppföljning....4
Modellens olika delar 5
Vision och värdegrund 5
Statlig och regional styrning 5
Verksamhetens uppdrag 5
Resursfördelning och god ekonomisk hushållning....6
Plan för utveckling av verksamheten 6
Kvalitetssäkring av verksamhetens uppdrag....6
Modellens arbetsprocess....6
Analysera nuläge och förutsättningar....7
Planera och prioritera....7
Säkerställa genomförandet 7
Uppföljning och analys 8
Rollfördelning mellan förtroendevalda och förvaltning 8
Organisation och ansvar 8
Systemstöd....8

Inledning och syfte

Det övergripande målet för Region Hallands verksamhet är att utveckla *Halland bästa livsplatsen* för Hallands invånare. För att nå goda resultat ska det finnas en tydlig länk mellan vision, övergripande mål, nämndernas mål, verksamheternas syfte och aktiviteter och uppföljning. Det handlar om vad vi vill, vad vi har och hur vi gör.

Regionfullmäktige har genom beslutat reglemente angett ramarna för hur styrningen ska ske inom Region Halland. Denna riktlinje är framtagen för att beskriva hur Regionfullmäktiges beslut omsätts i praktiken. Syftet är att fastställa hur arbetet med planering, genomförande och uppföljning ska ske för att säkerställa:

- förutsättningar för en god livskvalitet hos invånarna
- att Regionfullmäktiges mål och ambitioner uppnås
- att lagstiftning och intern styrning efterlevs
- en styrning med fokus på verksamheternas syfte
- en god ekonomisk hushållning.

Planering och uppföljning ska ha ett långsiktigt perspektiv. Riktlinjen har som ambition att tydliggöra kopplingen mellan kultur, struktur och arbetssätt för styrning och ledning av Region Halland. Våra arbetssätt ska genomsyras av tillit, delaktighet och ansvarstagande. Vi har positiva förväntningar på varandra och litar på dem vi samarbetar med.

Regionstyrelsens roll att leda och samordna

Region Halland är en politiskt styrd organisation. I en demokrati betyder det att makten över verksamheten ytterst ligger hos invånarna. Med utgångspunkt från kommunallagen och Regionfullmäktiges beslutade reglemente har Regionstyrelsen i uppgift att leda och samordna regionens arbete.

Regionstyrelsens uppsiktsplikt

Regionstyrelsen ska genom sin uppsiktsplikt till nämnder och bolag säkerställa att:

- de mål som beslutats av Regionfullmäktige nås
- att verksamheten lever upp till lagar och aktuella styrdokument
- att verksamheten klarar sitt uppdrag med tillgängliga resurser samt att räkenskaperna är rättvisande.

Uppsikten utövas genom:

- uppföljning av verksamhetsmål och uppdrag
- uppföljning av intern kontroll och riskanalyser
- uppföljning av finansiella mål och budget.

Uppsiktsplikten är inte en sidoordnad eller separat uppgift, den är en del av Regionstyrelsens ordinarie uppdrag och sker såväl i uppföljning som genom kontinuerliga dialoger med nämnder och bolag.

Modell för planering och uppföljning

En organisation styrs inte enbart av styrdokument och modeller. Styrning handlar lika mycket om kulturen i organisationen och om värderingar och attityder. En fungerande planerings- och uppföljningsprocess skapar förutsättning för effektiv styrning där både organisationens beslut och beteende påverkas i önskad riktning. Organisationens utformning, roller och ansvar måste hänga ihop med den gemensamma värdegrunden och tydliggöra en gemensam riktning.

En ändamålsenlig styrning ska bidra till ett helhetsperspektiv och förståelse för verksamheternas uppdrag och syfte. Styrningen ska uppmuntra alla i styrkedjan att aktivt och gemensamt ta ansvar för helheten och samverka över gränser samt skapa arenor för dialog mellan olika roller och nivåer i organisationen.

Bilden nedan beskriver Region Hallands modell för planering och uppföljning.

Varje organisatorisk nivå ska ha möjlighet och befogenhet att genomföra planerings- och uppföljningsarbetet baserat på dess förutsättningar och uppdrag. Den systematiska dialogen som innebär kontinuerliga och strukturerade samtal om vision, strategier, förhållningssätt, planer och resultat syftar till att skapa gemensamma bilder, förståelse och goda relationer.

Modellens olika delar

Utgångspunkt för planering och uppföljning är regionens övergripande vision och värdegrund samt statlig och övrig regional styrning. Dessa delar utgör grunden i verksamhetens uppdrag. För att utveckla Halland och regionens verksamhet konkretiseras, utifrån strategierna, vilka fokusområden som ska prioriteras. För att kvalitetssäkra verksamhetens uppdrag kopplas ett antal indikatorer för uppföljning i olika perspektiv. Finansiella mål och resursfördelning anger de ekonomiska förutsättningarna för att genomföra och utveckla verksamheten i riktning mot de långsiktiga strategierna.

Vision och värdegrund

Vision och värdegrund

Halland bästa livsplatsen är det önskvärda framtida tillståndet och ska ge inriktning men också motivation för utvecklingsarbetet. Visionen kompletteras av den värdegrund som Regionfullmäktige beslutat. Visionen och värdegrunden anger organisationens förhållningssätt och ger stöd för vårt agerande och för alla våra beslut i vardagen.

Statlig och regional styrning

Statlig och regional styrning

Grunden för Region Hallands verksamhet är det kommunala självstyret samt det regionala utvecklingsuppdraget. Kommunallagen skapar ramarna för verksamheten men det finns också en rad speciallagstiftningar och förordningar som vi måste förhålla sig till. Staten ger också förutsättningar för att Region Halland ska kunna arbeta för en utveckling i regionen som ligger i linje med ett nationellt intresse.

Regionstyrelsens och nämndernas arbete regleras via de reglementen som Regionfullmäktige har antagit. För att åstadkomma en gemensam och övergripande styrning har Regionfullmäktige möjlighet att besluta om program och policys som är regiongemensamma och som anger den önskade riktningen inom olika frågor. Regionfullmäktige beslutar dessutom om de långsiktiga strategierna.

Verksamhetens uppdrag

Verksamhetens uppdrag

Regionens vision och värdegrund utgör tillsammans med antagna strategier och andra styrdokument grunden för verksamhetens uppdrag (grunduppdraget). Som en del av verksamhetsplaneringen ska verksamhetens uppdrag beskrivas:

- varför verksamheten finns till och vilka behov som ska tillgodoses
- vilken lagstiftning och vilka styrdokument som är av särskild betydelse
- verksamhetens organisation och ledningsstruktur

- målgrupper och intressenter/samarbetspartners.

Resursfördelning och god ekonomisk hushållning

EKONOMISTYRNING
Resursfördelning
God ekonomisk hushållning

Utifrån en ekonomisk styrning som syftar till god ekonomisk hushållning handlar resursfördelningen om att nyttja tillgängliga resurser så effektivt som möjligt och att sätta finansiella mål. Resursfördelningen anger vilka ekonomiska medel som finns till förfogande för att bidra till Regionfullmäktiges måluppfyllelse samt för att genomföra och utveckla verksamheten.

Plan för utveckling av verksamheten

MÅLSTYRNING
Plan för utveckling av verksamheten

Årligen genomförs en strategisk analys som syftar till att identifiera prioriterade utvecklingsområden för Halland och regionens verksamheter. Tillsammans med de ekonomiska förutsättningarna ger den strategiska analysen regiongemensamma planeringsförutsättningar att prioritera utifrån.

Kvalitetssäkring av verksamhetens uppdrag

KVALITETSSTYRNING
Kvalitetssäkring av verksamhetens uppdrag

För att kvalitetssäkra verksamhetens uppdrag behöver indikatorer tas fram. För att bättre åskådliggöra ur vilket perspektiv indikatorerna beskriver verksamheten bör de delas upp i olika kategorier, exempelvis målgrupp, verksamhet, medarbetare och ekonomi.

På regionövergripande nivå tas gemensamma indikatorer för verksamheten fram, som berörda verksamheter sedan använder och kompletterar med egna indikatorer. Nämnden/styrelsen fastställer indikatorer som en del av verksamhetsplanen.

Verksamhetens uppdrag kvalitetssäkras också genom att systematiskt jobba med ständiga förbättringar.

Modellens arbetsprocess

Arbetet i modellen för planering och uppföljning kan delas in fyra steg:

1. analys av nuläge och förutsättningar
2. planering och prioritering av mål och resurser
3. säkerställa genomförandet
4. uppföljning och analys av resultat och kvalitet

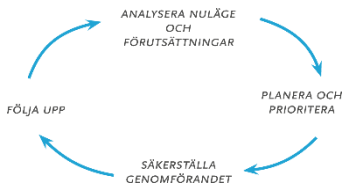

Hela arbetsprocessen ska genomsyras av tillit, professionalitet, kompetens och nära dialog mellan berörda medarbetare, verksamheter och förtroendevalda på olika nivåer under processens olika delar.

Analysera nuläge och förutsättningar

På regionövergripande nivå tas en strategisk analys fram som har till syfte att identifiera utmaningar och trender som kan vara av stor vikt för Region Halland att ta hänsyn till i planeringsarbetet. Analysen omfattar både yttre och inre perspektiv:

- omvärldsanalys – demografi, ny lagstiftning, globala mål mm
- nulägesanalys – styrkor, svagheter, medarbetare/kompetens, kvalitet, effektivitet, måluppfyllelse mm
- risk- och konsekvensanalys – god intern kontroll.

Planera och prioritera

Utifrån den strategiska analysen och övriga förutsättningar ska planering genomföras. Planeringen omfattar:

- planering och prioritering av mål för utvecklingsarbetet
- ekonomisk planering och prioritering
- planering av hur verksamhetens uppdrag ska kvalitetssäkras.

Regionfullmäktige fastställer årligen fokusområden på övergripande nivå som är kopplade till invånarnas behov, verksamhetens syfte och de ekonomiska förutsättningarna. Fokusområdena ska ha sin utgångspunkt i Region Hallands vision och de långsiktiga strategierna. Tyngdpunkten i varje verksamhets utveckling ska ligga på att nå Regionfullmäktiges mål samtidigt som alla har ett ansvar att ständigt förbättra och utveckla sin egen verksamhet.

Regionfullmäktige fattar beslut om Mål och budget för Region Halland. Varje nämnd/styrelses bidrag till den övergripande måluppfyllelsen sammanfattas, tillsammans med en beskrivning av hur verksamhetens uppdrag ska kvalitetssäkras, i en verksamhetsplan. Denna ska ha ett flerårigt tidsperspektiv och fastställas av nämnden/styrelsen.

Säkerställa genomförandet

Regionstyrelsen ska ha uppsikt över alla verksamhetsplaner för att erhålla en överblick. Regionstyrelsen har ett ansvar för helheten när det gäller att samordna nämndernas insatser med syfte att nå Regionfullmäktiges mål och ambitioner.

Utifrån de mål och indikatorer som konkretiserats i nämndens/styrelsens verksamhetsplan skapas aktiviteter och åtgärder som ska planeras och tidsättas med ett tydligt ansvar. Innehållet i verksamhetsplanen ska löpande stämmas av och analyseras för att säkerställa genomförandet av både verksamhetens uppdrag och utvecklingsarbetet.

Uppföljning och analys

Uppföljning sker regelbundet inom samtliga styrelser och nämnder. Uppföljningen ska säkerställa att planeringen följs och att genomförandet är ändamålsenligt, effektivt och görs utifrån Regionfullmäktiges ambitioner.

Uppföljningen av verksamheten ska vara relevant, mäta måluppfyllelse, analysera resultat och effekter i förhållande till verksamhetens uppdrag och syfte samt invånarnas livskvalitet och behov. Beskrivning av orsakssamband och konsekvensanalyser ska vara en naturlig del av uppföljningen, likaså förslag på åtgärder och nya beslut som kan behöva fattas. Uppföljningen ska bidra till ett lärande som ger underlag för ett långsiktigt förbättringsarbete.

Uppföljning utifrån verksamhetsplanen omfattar:

- insamling av relevanta indikatorer
- analys av resultat och effekter
- rapportering med resultatdialog.

Uppföljningen dokumenteras i månadsrapporter, uppföljningsrapporter och årsredovisning. Regionfullmäktige får återrapportering på Mål och budget vid tre tillfällen varje år, i uppföljningsrapport 1 och 2 samt årsredovisning.

Rollfördelning mellan förtroendevalda och förvaltning

Grundprincipen för samspelet mellan förtroendevalda och förvaltningsorganisationen är att de förtroendevalda ska fokusera på **vad** och **när**-frågor (det resultat som ska uppnås, uppdrag som ska utföras samt när och inom vilka ramar/riktlinjer) medan förvaltningsorganisationen fokuserar på **hur** och **vem**-frågor (hur arbetet ska bedrivas samt ledas och fördelas).

Organisation och ansvar

Det övergripande ansvaret för att säkerställa och utveckla modellen för planering och uppföljning ligger hos regiondirektören. Regiondirektören utser ansvariga personer

för att stödja detta arbete. Ansvaret för planering och uppföljning ligger hos varje organisatorisk nivå.

Systemstöd

Region Halland använder ett regiongemensamt IT-verktyg för att stödja gemensamma arbetssätt i enlighet med modellen för planering och uppföljning.